

Louise Olsson: Tal på första maj 2025

Talare

Louise Olsson
Förste vice ordförande LO

Datum

1 maj 2025

Plats

Norrtälje

- 1 Vänner, kamrater – välkomna till 1 maj här i Norrtälje!

Jag heter Louise Olsson och är LOs förste vice ordförande.

- 5 Idag är vår dag, arbetarrörelsens dag. En dag när vi samlas för att se vad som åstadkommits tillsammans.

Jag känner hopp när jag ser den nya levande stadsdelen ni bygger nere i hamnen. Inte bara ett bostadsområde utan en levande stadsdel, med liv och rörelse, med
10 vattnet och människorna, med barnskratt och fågelsång.

Men framför allt blickar vi idag framåt – för allt vi kan och måste göra tillsammans.

- 15 Och just när vi pratar om att göra saker tillsammans, vill jag idag lyfta fram några av våra viktigaste vardagshjältar.
Jag tänker på er – alla ni fackligt förtroendevalda och engagerade fritidspolitiker här i Roslagen.

- 20 Ni som lägger ner mängder med timmar och ett brinnande engagemang, ofta på er fritid, för att kämpa för bättre villkor för era arbetskamrater och för ett bättre samhälle för alla medborgare.

Er insats är ovärderlig och gör verklig skillnad!

25

Här i Norrtälje, Hallstavik, Rimbo, Bergshamra och Edsbro.
I hela Roslagen.
I Sverige, Europa och världen.
Jag vill börja med att applådera er!

30

Idag firar vi våra framgångar – rättvisa löner, tillgången till utbildning mitt i livet, bättre villkor.

35 Men vi stannar aldrig upp, för det finns alltid mer att göra.

Fler jobb, hållbara jobb, utbildning, bra sjukvård, trygghet för unga och äldre.

Oavsett hudfärg, sexualitet och kön.

40

För vi vill att alla i Roslagen ska känna: "Här kan jag stanna, här kan jag leva ett bra liv."

45

Vi ser möjligheterna. Vi tror på framtiden. Vi är redo att kavla upp ärmarna och göra jobbet.

Och vet ni varför?

För att det är vi som är arbetarrörelsen.

50

* * *

Mötesdeltagare,

55 Att få Sverige att fungera handlar bokstavligen om att kavla upp ärmarna och se till att få jobbet gjort.

Men många har inte den möjligheten just nu.

60 Jag tänker på det faktum att just nu är alldeles för många arbetslösa. En halv miljon människor – det är 500 000 krafter, idéer, drömmar som hålls tillbaka.

65

Här i Norrtälje är det 1600 människor, grannar, vänner, familjemedlemmar, som skulle kunna vara med och bygga vårt samhälle starkare, men som just nu står utanför.

Det är ett enormt slöseri av människors kraft.

Och låt oss vara glasklara med en sak: Att förlora jobbet är inte ett tecken på

personligt misslyckande!

Högern målar gärna upp den bilden, att skulden ligger hos den enskilde.

75 Men vi vet att arbetslöshet är ett samhällsproblem som vi måste möta med gemensamma lösningar.

Det är just därför vi har kämpat för och byggt upp vår gemensamma arbetslöshetsförsäkring, a-kassan.

80 Den finns inte bara till för den som just nu står utan jobb.
Den är en grundläggande trygghet för oss alla som arbetar.

En trygghet som gör att man vågar satsa på ett nytt jobb, kanske till och med på en ny ort.

85

En trygghet som gör att man vet att man klarar hyran och maten om oturen skulle vara framme.

En stark a-kassa är också avgörande för att hålla uppe efterfrågan i ekonomin
90 och för att motverka lönedumping.
Den är en försäkring för hela samhället!

Därför har jag samlat LOs A-kassor för att skaffa mig en bild av hur de fungerar idag, hur de nya reglerna kommer påverka och vad som behöver göras framöver.

95

Det är obegripligt att regeringen, mitt i tuffa tider med ökande varsel, väljer att försämra a-kassan istället för att stärka den.

Vi kräver motsatsen – en a-kassa som ger verklig trygghet för vanligt folk!

100

Allt hänger ihop.

Det finns en väg framåt, vänner!

105 Sätt fler i arbete där det verkligen behövs

Satsa på yrkesutbildningar som ger jobb på riktigt.

110 Regeringen måste vakna nu!

Och då menar jag inte med någon politisk kosmetika eller kortsiktiga plåster på såren.

115 Vi har sett nog av tillfälliga stimulanser som försvinner lika fort som de kommer.

Sverige skriker efter en ansvarsfull politik som skapar riktiga, trygga jobb här och nu!

120 Men vad får vi istället från den här regeringen?

Jo, man pratar vitt och brett om utökade ROT-avdrag.

125 En rabatt för dom som redan har det gott ställt, så att dom kan renovera sina kök – igen.

Låt mig vara glasklar: Det är inte en politik för att skapa jobb som vanligt folk behöver!

130 Det är en politik som smärtsamt tydligt visar vilka den här borgerliga regeringen först och främst tänker på.

Och det är inte bara vi i LO som ser det här.

135 Vet ni vad Byggnads – de som faktiskt står där ute och bygger vårt land – säger om mer ROT?

De är precis lika skeptiska!

140 Och jag, som är elektriker, vet hur många yrken som påverkas av en lågkonjunktur i byggbranschen.

För någon vecka sedan var jag och besökte arbetarna på träindustrin i Nässjö.

145 De sa samma sak!

150 För dom vet, precis som vi, att det inte är rabatter till dom rika som bygger Sverige starkt.

Det är seriösa investeringar i utbildning, välfärd, bostäder och infrastruktur som skapar riktiga jobb och framtidstro!

155 Det ska man satsa på här i Roslagen också.

Det behövs riktiga yrkesutbildningar som matchar de faktiska jobben här.

160 Undersköterskorna vi behöver, kockarna och plåtslagarna ska utbildas här och nu, inte i en framtid som aldrig kommer!

Utbildning ska gå att kombinera med vardagen.

165 Utbildning som leder till dom jobb som finns.

Det behövs nya och upprustade bostäder!

170 Vi behöver bygga mer och bygga smartare, med både småhus och hyresrätter som vanligt folk har råd med.

Bostäder ger jobb och trygghet.

175 Det skapar dessutom möjligheter för unga i Norrtälje att flytta hemifrån och börja sitt vuxenliv.

Tänk på alla de studenter som springer ut från Roslagsskolan om någon månad.

Självklart ska det vara språng mot en egen inkomst och ett eget boende!

180 Satsa på hållbara och säkra transporter!

När vi rustar upp vägar och bygger bättre kollektivtrafik stärker vi sammanhållningen i samhället.

185 För rustade vägar och kollektivtrafik handlar om tid med familjen, om enklare vardag och mindre stress för varje pendlare arbetare.

Det är både klimatklokt och rättvist.

190

Så gör vi skillnad!

* * *

195 Något annat som behöver ett rejält lyft det är pensionerna.

Arbetare i Sverige har slitit hårt, varje dag, för att bygga upp vårt land och skapa ett samhälle vi kan vara stolta över.

200 Därför förtjänar dom en pension som det faktiskt går att leva gott på – tid för barnbarnen, en resa ibland, trygghet och glädje efter ett långt arbetsliv.

Men dagens pensionssystem håller inte löftet om 60 procent av lönen.

205 Många får knappt hälften.

Och det ser inte bättre ut för kommande generationer, trots att de förväntas jobba ännu längre.

210 Och låt oss tala klarspråk om vilka som drabbas hårdast av detta: arbetarkvinnorna.

De sliter ut sig i tunga jobb – ofta på deltid med lägre inkomst under många år – vilket resulterar i en pension det knappt går att leva på.

215

Det är en djupt orättfärdig jämställdhetsfälla som vi aldrig kan acceptera!

Det här kan och måste vi ändra på!

220 Ett pensionssystem, jag säger det igen, ska ge trygghet och glädje inför framtiden, inte oro och frustration.

Tillsammans kan vi förändra detta.

225 Politikerna i pensionsgruppen måste ta ansvar.

Vi behöver en gaspedal, inte bara en broms.

230 I goda tider ska pensionerna höjas – inte bara sänkas i tuffa tider.

Vi kräver ett system som är stabilt och rättvist över tid!

235 Fortsätter det som idag, riskerar vi ett lapptäcke av speciallösningar och bidrag istället för ett starkt system för alla.

Men vi vill inte lappa och laga – vi vill bygga ett system som håller från början, för alla arbetare.

240 * * *

Trygghet för den som blir sjuk eller arbetslös – det är vår skyldighet. En starkare sjukförsäkring och bättre arbetsmiljö ger också bättre pensioner. Så ser verklig trygghet ut!

245

Hållbara arbetsplatser är arbetsgivarens ansvar. När fler orkar arbeta längre utan att slitas ut, tjänar hela samhället på det.

250 Pensionssystemet är en viktig del av vår välfärd, en trygghet vi bygger tillsammans.

Just nu håller det inte måttet.

255 LO och alla vi som står här idag kräver rättvisa pensioner.

Vi kräver trygghet och framtidstro efter ett långt arbetsliv.

Eller hur!?

260 * * *

När det gäller arbetslivet så har många av oss någon gång varit sjuka.

Ni vet hur det känns.

Du vaknar på morgonen, halsen känns som taggtråd, kroppen skriker att du ska vila.

270 Men för alldeles för många så slår tanken till: "Har jag råd att vara sjuk?"

För alldeles för många är svaret nej.

275 Karensavdraget är en ekonomisk bestraffning för den som gör rätt – den som stannar hemma för att inte smitta kollegor, den som lyssnar på kroppen istället för att slita ut sig.

Och vilka är det som drabbas hårdast?

280 Jo, dom som inte kan jobba hemifrån.

9 av 10 LO-medlemmar kan inte jobba hemifrån.

285 De som står i butiken, sköter maskinerna, tar hand om barn och gamla och som kör bussen.

Arbetarna.

Det här är viktigt!

290

Karensdagen är ingen småsak.

För arbetare är det en straffskatt på sjukdom, en plånboksfråga varje gång febern slår till.

295

Så kan vi inte ha det!

Och låt oss vara tydliga: vi har redan en självrisk.

300 Den första tiden med sjuklön är bara 80 procent av lönen.

Men det räckte inte, sa dom.

305 Vi skulle betala ännu mer, och dom kallade det "ansvar".

Men vem tar ansvar för alla som går sjuka till jobbet och smittar andra?

Vem tar ansvar för de som sliter ut sig och blir långtidssjuka?

310

En sak är säker: inte de som försvarar karensavdraget.

LO och medlemmarna är tydliga!

315 Vi kräver att karensavdraget slopas – för alla, och för gott.

För ingen ska behöva välja mellan hälsa och hyra.

För ingen ska behöva välja mellan att vila sig frisk och ha mat på bordet.

320

För ingen ska behöva välja mellan att ta hand om sin egen kropp och klara månadens slut.

För att sjukförsäkring ska vara just det – en försäkring, inte ett straff.

325

Nu är vi på gång i denna fråga i vår facklig-politiska samverkan med Socialdemokraterna.

Nu håller vi i.

330

Nu håller vi i och ser till så att det blir rätt!

* * *

335 Ett område där vi själva har makt att bestämma är avtalsrörelsen.

Avtalsrörelsen handlar om vår gemensamma styrka och solidaritet.

LOs förbund står tillsammans och driver på för rättvisa, trygghet och bättre villkor i arbetslivet.

340

Vi har nyligen tagit ett viktigt steg framåt i avtalsrörelsen när industrins parter

345 enats om nya kollektivavtal med löneökningar på totalt 6,4 procent under två år.

Det här är historiskt höga nivåer, trots arbetsgivarnas försök att dra ner förväntningarna.

350 Men avtalsrörelsen handlar inte bara om procentsatser – det handlar om människors vardag och verklighet.

Därför driver vi i LO också en tydlig låglönesatsning, så att dom som har det tuffast ekonomiskt får en extra skjuts.

355

Till detta kommer också en överenskommelse om mertid.

Mertid är timmarna en deltidsanställd jobbar mellan sin vanliga arbetstid och heltid.

360

Ingen arbetare ska behöva jaga timmar och hoppas på tillräckligt många varje månad för att klara ekonomin.

365 Därför kräver vi bättre villkor för deltidsanställda – arbetsgivare ska inte längre kunna tjäna pengar på osäkra anställningar.

Och vi måste se det här för vad det är: en av de absolut viktigaste jämställdhetsfrågorna på svensk arbetsmarknad idag.

370 För vilka är det som oftast fastnar i ofrivillig deltid, som tvingas jaga timmar för att få ihop ekonomin?

Jo, det är kvinnor, inte minst i välfärden och handeln.

375 Det leder till lägre inkomster och i slutändan, som vi nyss konstaterade, usla pensioner.

Att kämpa för rätten till heltid, för trygga anställningar och för att mertid ska ge ordentlig ersättning – det är inte bara hårt fackligt arbete, det är praktisk feminism!

380

Det handlar om kvinnors ekonomiska självständighet och lika villkor på riktigt.

385 Vi möter starkt motstånd från vissa arbetsgivare.

Men låt mig vara tydlig: Den som utmanar ett av våra förbund utmanar hela LO.

390 Vi står enade och har krokad arm med varandra – och tillsammans är vi starka nog att förändra.

När vi är klara med avtalsrörelsen tar vi nästa steg: kortare arbetstid.

395 * * *

Kamrater, Sverige är ett land som arbetar mycket – kanske mer än vi tror.

400 Faktum är att sedan början av 1980-talet har arbetstiden i Sverige ökat, medan den minskat i andra jämförbara länder.

Produktiviteten i Sverige har mer än fördubblats sedan 1973 - arbetstiden har varit densamma.

405 En majoritet av oss arbetar fortfarande 40 timmar i veckan eller mer, längre än våra grannländer Danmark och Norge.

Dessutom arbetar deltidsanställda här i Sverige i snitt fyra timmar mer per vecka än deltidsanställda i våra nordiska grannländer.

410

Och det handlar inte bara om timmar på jobbet.

Vi har också ett långt arbetsliv – svenskar förväntas arbeta ungefär 43 år, vilket är bland de längsta arbetsliven i Europa.

415

Vi arbetar mycket, och vi gör det tillsammans, kvinnor och män, unga och äldre.

Därför är det dags för en förändring.

420

Svenskt Näringsliv påstår att Sverige ska hamna i en ekonomisk kris, men sanningen är, kamrater, att vi har råd att jobba mindre!

425 Vi behöver arbetstidsförkortning – inte bara för att skapa mer balans mellan arbete och fritid, utan också för bättre hälsa, mer

hållbara arbetsliv och ett mer rättvist samhälle.

430 Så låt oss ställa frågan: Vad skulle du göra om du fick ett par timmar till varje vecka?

Skulle du hämta barnen tidigare från förskolan?

435 Kanske hinna träna, umgås mer med vänner och familj, eller engagera dig ideellt?

Eller helt enkelt bara få lite mer tid för återhämtning i en stressig vardag?

440 Den där extra tiden är ingen ouppnåelig lyx.

Det handlar om att fördela vinsterna av vårt hårda arbete mer rättvist och investera i vår gemensamma hälsa och livskvalitet.

445 Tillsammans kan och ska vi förändra detta.

För vi förtjänar inte bara jobb – vi förtjänar bra jobb, hållbara jobb och tid att leva.

450 Det är vårt gemensamma mål, och det når vi genom att stå enade och kräva kortare arbetstid.

LO kommer att återkomma i denna fråga.

455 Men låt mig också vara tydlig.

I Sverige arbetar vi inte bara mycket.

Vi arbetar också hårt.

För några veckor sedan var jag i Hallstavik och träffade pappersarbetarna.

De kunde vittna om utslitna knä och axlar.

465

Om hur tråkigt det är när man på ålderns höst inte kan komma ner till barnbarnen som leker på golvet.

Men jag mötte också pappersarbetare som är bekymrade över att

470

Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och nu senast Polisen lämnar orten. Samhället drar sig tillbaka och centraliseras.

Men i Hallstavik finns också ett jävlar anamma.

475

Ett engagemang för att med en schyst skola trygga tillgången till arbetskraft till bygden.

Man anordnar Kulturdagar för ett öppnare samhälle.

480

Vi åt lunch på ett nyöppnat, välbesökt Kickans Café. I Hallstavik gör man så, stöttar lokala engagemang.

Eller som fackligt förtroendevald pappersarbetare, hjälper en arbetskamrat som behöver hjälp med att brottas med Försäkringskassan.

485

I Hallstavik gör man det tillsammans.

Fackligt, politiskt och tillsammans med föreningslivet.

490

Tillsammans kämpar dom, precis som vi alla, för bättre arbetsvillkor, högre reallöner och en starkare gemenskap i stad och land.

Det är det som bär Sverige framåt.

495

Men då måste vi bli ännu fler som engagerar oss.

Fler som går med i facket.

500 Fler som blir medlemmar i Socialdemokraterna.

Det är då vi lyckas.

Ensam är ingen stark – men organiserade lyfter vi ett helt land.

505

* * *

Mötesdeltagare,

510 LO-medlemmarna får Sverige att fungera – det måste också fungera för oss.

LO har lagt fram en investeringsplan som tar fasta på just det.

515

Vi behöver bygga starkare samhällen, där vanligt folk kan lita på att välfärden fungerar, där jobben är trygga och där vi kan stå emot kriser.

Vi måste säkra elförsörjningen.

520

Företag och hushåll behöver el som räcker till – vi kan inte ha flaskhalsar som stoppar utvecklingen.

Vi behöver en utbyggd infrastruktur som knyter ihop landet.

525

Det ska vara enkelt att bo, arbeta och pendla här – Norrtälje och hela Roslagen ska inte hamna på efterkälken.

Vi behöver trygga jobb i en osäker värld.

530

Vi ser hur kriser avlöser varandra – pandemi, krig, inflation.

Därför behövs en politik som satsar på det vi äger gemensamt: välfärden.

På industrin och de som jobbar varje dag för att Sverige ska fungera.

535

Det här är investeringar som gör skillnad för vanligt folk.

Vi behöver en politik som satsar – på människorna i Norrtälje, på civilsamhället,

på framtiden och på Sverige!

540

* * *

Mötesdeltagare,

545 För alldeles för många människor i vår omvärld är krig och kris en realitet.

Något som pågår just nu.

Som får dom att känna oro för om dom ska klara dagen.

550

Därför är det viktigt att solidariteten oss människor emellan inte stannar vid nationsgränserna.

Just därför får inte omtanken om vanligt folk i andra länder stanna vid tanken.

555

Jag tänker främst på människorna i Ukraina och Mellanöstern.

Den goda tanken måste omsättas i praktik och ge dom drabbade människorna mat för dagen, tak över huvudet men också hopp om att det finns en morgondag som är ljusare.

560

Vi kan tillsammans göra något genom att verka för att Sverige får en biståndspolitik värd namnet.

565 Du och jag kan efter förmåga ge en slant till Palmecentrets verksamhet i utsatta område.

På så sätt kan vi börja göra skillnad idag.

570

* * *

Mina vänner,

För oss i arbetarrörelsen så är det någonstans där det hela tar sin början.

575

Vi vill göra skillnad och vet att vi kan göra det tillsammans.

Alla kompromisser och prioriteringar är inte lätta att göra.

580

Men det är inte därför vi är aktiva.

För vi vet att viktiga beslut måste vi göra tillsammans – det är så dom
upprätthåller sin legitimitet.

585

Det blir inte alltid som du vill eller som jag vill.

Men det viktiga är att alla får vara med, att vi har en röst och att vi kan påverka.

590

För det är just det som är kärnan – att ingen av oss står ensam.

Att vi diskuterar, lyssnar och hittar lösningar tillsammans.

Demokrati är inget vi får, det är något vi bygger – varje dag, på arbetsplatserna, i
facket, i politiken.

595

Vi vet att när vi står enade, när vi organiserar oss, då kan vi förändra våra
livsvillkor.

600

Vi har gjort det förr – och vi gör det igen.

Men vi ser också hur klyftorna växer och hur auktoritära krafter gärna vill tysta
oss i Sverige och begränsa vårt inflytande.

605

Som gör allt mer för att hota, splittra och mobba sig fram.

Det finns inget som gör mig så förbannad som när man ställer människor mot
varandra.

610

Det är så diktaturer föds – genom tystnad, rädsla och passivitet.

Arbetarrörelsen är en motkraft mot allt det där.

För att stå upp mot mobbare krävs mod – modet att säga ifrån, modet att säga
emot.

615

Därför måste vi både använda och försvara demokratin.

620 Oavsett etnicitet, vem du älskar eller vilket kön du har.

För om vi inte står upp för demokratin, vem ska då göra det?

Det här är vår tid, vår kamp och vår framtid.

625

Och vi tar den tillsammans.

* * *

630 Det är dags för mig att avrunda.

Mötesdeltagare,

Idag har vi samlats här på första maj för att lyfta det som förenar oss – viljan att
635 bygga ett rättvist, tryggt och starkt samhälle.

Jag har pratat om jobben, välfärden, infrastrukturen och pensionerna.

Om klimatomställningen som måste vara rättvis.

640

Om rätten att vara sjuk utan att straffas ekonomiskt.

Jag har också pratat om solidaritet – här hemma i Norrtälje, i Sverige och i
världen.

645

För vi vet att när vi håller ihop, när vi organiserar oss, när vi tar kampen
tillsammans – då kan vi förändra våra liv och vår framtid.

Vi vet vad som krävs.

650

Vi vet vad som måste göras.

Men det händer inte av sig självt.

Det händer när vi står upp, organiserar oss och ställer krav – på arbetsplatserna, i facket, i politiken.

Och vi ger oss aldrig. För vi är arbetarrörelsen.

660

Vi får Sverige att fungera – och vi ser till att Sverige fungerar för oss!

Tack för att ni är här idag.

665

Tack för att ni tar kampen – varje dag!

Framåt, tillsammans!

Tack för att ni lyssnade!

670

Källa

<div>Manuskript hämtat från lo.se (2025-05-02)</div>

Taggar

2020-tal, 2025, Facklig kamp, Första maj, Kvinna

675

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/louise-olsson-tal-pa-forsta-maj-2025>

680

685

690